

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XVIII. Ioan. Trit. Abbas Spanhemensis, Iacobo De Maseck physico viroque
sapienti & amico salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

Tribenna

Opera
Historia

apud Reuerendissimum archiepiscopum Coloniensem Hermannum diebus in Bonna quicquid, qui suis nos expensis releuauit de hospicio, & munere gratissimo donauit, tuique mentionem sæpius inter loquendum habuimus, sicuti audies cum ueneris, in optimam detestationem. Quo sim in hospicio, harum tibi nuncijs literarum faciet manifestum. Vale pater optime. Ex Colonia 10. die mensis Iulii Anno Christianorum M.D.V.

XVIII.

IOAN. TRIT. ABBAS SPANHEMENSIS, IACOBO DE MASECK physico uiroque sapienti & amico salutem.

Misisti nobis hesternò uespere munus certe gratissimum, Kyrani uidelicet libros, anti-quo atque pulcherrimo caractere pergameno inscriptos, quos tota Germania pe-que nentes, nusquam integros reperire potuimus. Gratias tibi habemus ingentes, age-que si vnquam nobis licuerit quam maximas, pro hac tua in nos humanitate. Amplius enim tali nos munere honorasti, quam si multam nobis obtulisses pecuniam, propter ea quod lectio tanti auctoris ad intellectum nostri perfectionem aliquantulum nobis con-ducere potest, pecunia uero nihil. Pecunia facile consumitur, sapientia uero intellectum nostrum illuminans nullum patitur detrimentum. Quid enim philosopho Christi Iesu religionem professò, & ad paradisi diuitias per inopiã tendenti pecuniæ huius mundi con-ducunt, quæ omnium & malorum & scelerum hominibus sunt causæ? Cum labore nam-que pecunia, & animæ periculo nõ paruo acquiritur, acquisita cum timore seruatur, & sæpe cum dolore mentis grauissimo amittitur. Adde quod Satyrus non imprudenter de hominibus auaris cantauit dicens:

Pecunia est omnium malorum causa.

Interea pleno dum turgēt sacculus ore,
Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit,
Et minus hanc optat qui non habet opem.

Et forsitan contemnimus eo facilius, quo minus habemus, haberemus etiam si non contemneremus. Quare autem contemnimus? Quia non possumus esse diuiti. Nostre enim philosophia non partem sed totum hominem requirit. Auaritia uero & immensus a-30 mor habendi, adeo sapientiæ contrariantur, ut quem semel possidere particulariter cõperint, liberum non sinant amplius, sed totum suæ subdant in quietissimæ tyrannidi. Mens in vnoquoque vna, quæ duobus contrariis non potest peruiua esse amoribus, Domino & saluatore nostro Iesu Christo in sacro testante Euangelio: Οὐδέ τις δύναται δύο ἀγαπᾶσαι ἄλλοις. ἢ τὸ θεῶν καὶ τὸν πλησίον ἑαυτοῦ. Et in alio loco: Videte, inquit, & caueat ab omni auaritia, quia non in abundantia cuiusquam uita eius est ex his quæ possidet. Et in Euangelio xij Marcum: Filioli, quam difficile est confidentes in pecuniis in regnum Dei introire. Facilius est camelum per foramen acus transire, quam di-40 nitentem intrare in regnum caelorum. Doctissimus etiam præceptor noster Christophilus, cõtra auaritiam nos uolens esse munitos, dicit: Radix omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes errauerunt a fide, & inseruerunt se doloribus multis. Tu autem o homo dei hac fuge: Nil intulimus in hunc mundum, haud dubium quia nec auferre aliquid hinc possumus. Habentes ergo alimenta, & quibus regamur uerimenta, his contenti simus. Nam qui uolunt diuites fieri, incidunt in interitum & in laqueum diaboli, in multaque desideria inutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Qui enim pecuniæ seruit, & præsentium compedibus malorum constringitur, & futuris malis perpetuisq; paratur. Difficile namq; est diuitias habentem non apponere cor, non amplius cupere, non anxari, non ex opinione in opæ acquirendi cupidineque semper torqueri, & interdum humanæ societatis non violare constantiam. Phocylidis præcepta philosophis custodienda sunt quibus & menti tranquillitas, & iuri generis conseruatur communitas.

Auaritia Satan quæritur nocent hominibus. Matib. 6.

Matib. 10.

1. Tim. 6.

Phocylidis præcepta de fugienda auaritia.

“ ἄλλοις ἢ τὸ θεῶν ἢ τὸν πλησίον ἑαυτοῦ ἀγαπᾶσαι
“ οὐδέ τις δύναται δύο ἀγαπᾶσαι ἄλλοις ἢ τὸ θεῶν καὶ τὸν πλησίον ἑαυτοῦ
“ ἢ τὸ θεῶν καὶ τὸν πλησίον ἑαυτοῦ ἀγαπᾶσαι
“ οὐδέ τις δύναται δύο ἀγαπᾶσαι ἄλλοις ἢ τὸ θεῶν καὶ τὸν πλησίον ἑαυτοῦ ἀγαπᾶσαι

Auaritiam quoq; omnium causam malorum & aurum grauitet satis detestans, post pauca sententiam talem subiungit:

“ ἢ φιλοχρημοσύνη μάλιστα κακότης ἀσάνης
“ χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶν ἀργυρὸς ἀνδρώποισι
“ χρυσὸς κακῶν ἀρχὴ ἐστὶν ὄρα πᾶσι χαλὰ πῦρ
“ εἰς τὸ σὲ μὴ θύπτῶσι θύπτῶς πῦμα ποθύνει.

10

20

30

40

50

55

